

A burkolatok fejlődése és jelenlegi állapota Székesfehérvár történelmi belvárosának kiemelt területein

Keserü Márk

Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Belső témavezető: Dr. Vajda Szabolcs, egyetemi docens, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Szakdolgozatom témája A burkolatok fejlődése és jelenlegi állapota Székesfehérvár történelmi belvárosának kiemelt területein címet viseli, melyben arra kerestem a választ, hogy napjaink egy nagy mértékben fejlődő városában, miként fejlődött, esetleg romlott a burkolatok minősége, milyen műszaki megoldásokkal próbálják a mai technológiákkal előállított burkolatokat eredeti kvalitásában megtartani. A dolgozat legnagyobb mértékben a gyalogosokra és az őket körülvevő területekre fókuszál, mivel mintaterületen csak időszakos, eseti gépjárműforgalom van jelen. Témám kidolgozásánál ügyeltem arra, hogy az adott területek mind a gyalogos forgalom számára valamilyen értéket szolgáltatassanak, legyen az rekreációs cél, rendezvény helyszíne, központi tér, vagy egyéb más okból a város lakóinak és az ide látogatóknak meghatározó lokáció.

Történeti kitekintésemnél írásos emlékeken keresztül megismerhetjük a város üzemeltetését, iparát és fejlődését. A dolgozat legterjedelmesebb részében az elmúlt két évtized legjelentősebb, a történelmi belvárosban kivitelezett projektjeinek bemutatásával szeretném szemléletesebbé tenni a nagyvárosban folyó munkálatokat, a burkolatok modern városképbe való illeszkedését, műszaki részletek figyelembevételével. Ezen tartalmak megismeréséhez nagy segítségemre voltak a jelenleg érvényben lévő útügyi műszaki előírások dokumentumai, mely egységes szakmai alapelvek mentén garantálja az útügyi tevékenységek eredményességét és biztonságát országos szinten, valamint a Székesfehérvár MJV Önkormányzata és a KörTeKert Táj- és Kertépítész Stúdió által rendelkezésemre bocsátott dokumentumok. A dokumentumok segítségével az olvasóval megismertetem a mintaterületen beépítésre került burkolatok tulajdonságait, üzemeltetését, karbantartását és városszépítészeti jelentőségét. Végezetül kifejtem és javaslatot teszek a mintaterületen található műszaki, esztétikai és más

alapelvek szempontja szerint aggályos területekre, valamint kitekintést teszek a város további fejlődését célzó közterület-alakítási terv főbb pontjaira.

Összefoglalva a város különböző útburkolásra használt anyagait, először szilárd burkolat nélküli, majd murvával burkolt utakkal találkozunk. Ezt követően a városban megjelentek a makadámutak, majd a terméskő burkolatú utak és járdák, melyek burkolata több helyen a városban és a környéken bányászott gránit volt. Később megjelentek a cementlap burkolatok az utakon, járdákon. Később a belvárosban jellemzővé vált az utak aszfaltozása, majd ismételen megjelentek a bazalt kis- és nagykockakövek, valamint a belváros egyes részei terméskő (gránit, andezit) lapburkolatot kaptak.

Szakdolgozatom eredményei szerint a város, melyben élek, több tekintetben is nagy fejlődést mutatott az elmúlt években, évtizedekben. Dolgozatom eme fejlődésnek kis részével, a történelmi belváros kiemelt területeinek burkolataival foglalkozik, amely a városlakók szempontjából meghatározó terület. A mintaterületen megtalálható burkolatok megfelelnek a modern kor követelményeinek, mind a városképbe való illeszkedés, az esztétikum, a tartósság, a biztonságosság, mind a műszaki paraméterek, így például az alépítmények, a felhasznált anyagok és a vízelvezetés szempontjából is.